

שוק ושיווק

לציבור יצרני החלב והבשר הסכמי הסחר הבינלאומיים בהקשר ייבוא מוצרי חלב ובשר לישראל

לפי הסכם זה מגבלות הסחר בין ישראל לקהיליה יצומצמו במידה רבה.

הסכם אזור סחר חופשי בין ישראל לארה"ב:
ההסכם החדש עדיין לא נחתם, אך המגמה היא לחתום על הסכם דומה כפי שנחתם עם הקהיליה האירופית.

הסכם הסחר עם הממלכה הירדנית: בין ישראל לירדן יהיה סחר חופשי על בסיס של הדדיות. ירדן תתן העדפה לתוצרת ישראל וישראל תקבע מכסות פטורות ממכס לתוצרת הירדנית.

הסכמי פריס בין מדינת ישראל לרשות הפלסטינית: בין מדינת ישראל לרשות הפלסטינית יהיה מעבר חופשי של סחורות - מלבד מגבלות של תקינה, בריאות, הגנת הצומח ווטרנריה. בשלב ראשון על מספר מוצרים חקלאיים (ביצים, עופות, ירקות ופירות) יהיו מגבלות כמותיות שיבוטלו בהדרגה.

כמו כן, מעטפת המכס של מדינת ישראל והרשות הפלסטינית תהיה אחת, על מנת שלא יהיה מצב בו ייבאו במכס מופחת לאזור אחד וימכרו אותו בשווקים באזור אחר. לעקרון זה קיימת הסתייגות (רשימות א'1, א'2) ולמספר מוצרים תינתן לרשות הפלסטינית אפשרות לקבוע את רמת המכס; אלה מוצרים שמיועדים לצריכה בתחומי הרשות הפלסטינית ומכסה הנקבעת לפי הצריכה שתהיה קצובה לרבעונים.

מה-1.1.1996 הוחל ביישום הסכמי הסחר הבינלאומיים שישראל חתמה עליהם. העקרון החשוב ביותר של הסכמים אלה הוא, כי הסחר הבינלאומי יהיה חופשי ופשוט יותר, המכסים והמכסות יצומצמו וכתוצאה מכך, כדאיות הייצוא והייבוא תגדל. לעומת העבר, הסכמים אלה כוללים גם תוצרת חקלאית טריה ומעובדת, מוצרים שעד עתה נהנו מהגנות רבות ומכסים גבוהים בעולם ובישראל.

הסכמי גאט"ט שמעתה נקראים W.T.O. (ארגון הסחר העולמי): הסכמים אלה באים ליישם את עקרון הסחר החופשי ואי-ההפליה. כל ההגנות השונות תורגמו לשיעורי המכס, לכל מדינה ומוצר נקבע שיעור מכס מקסימלי (עפ"י המרכיב החקלאי), ומכס זה צריך להצטמצם בתקופה של מספר שנים. מדינות מפותחות צריכות להקטין את המכס המקסימלי ב-36% במשך 6 שנים ואילו מדינות מתפתחות צריכות להקטין את המכס המקסימלי ב-24% במשך 10 שנים. ישראל סווגה בהקשר זה כמדינה מתפתחת. במספר מוצרים עדיין יהיו מכסות ייבוא, אך מכסה זאת צריכה לגדול עם הזמן.

עקרון נוסף בהסכמי גאט"ט הוא צמצום הדרגתי של התמיכות הישירות בייצור המקומי ובייצוא.

הסכם אזור סחר חופשי בין מדינת ישראל לארצות הקהילה האירופית: זה הסכם דר צדדי בין מדינת ישראל לקהילה האירופית;

מיובאת באיכות גבוהה והיצרן המקומי, אם ברצונו לשרוד, יהיה חייב לספק תוצרת באיכות דומה.

◀ **תכנון:** משק החלב הינו משק מתוכנן וייבוא בלתי מבוקר יפגע בתכנון.

הערכות למצב החדש

◀ בטווח הקצר עלינו לדאוג שהחשיפה לא תהיה דרסטית, מדינות רבות עדיין מסבסדות את החקלאים שלהם בצורה ניכרת והחקלאי המקומי ללא תמיכה דומה או הגנה לא יוכל להתמודד עם הייבוא. כמו כן, יש לעמוד על המשמר מפני ניצול לרעה של המצב, כי יחד עם הפתיחות במסחר גם ההברחות נעשות פשוטות יותר והפיקוח מסובך יותר.

◀ בטווח הארוך עלינו להמשיך להתייעל ולהשתפר, על מנת שנוכל להתמודד עם כל יצרן אחר בעולם, הן במחיר והן באיכות.

היתרונות והחסרונות, הסיכויים והסכנות של ההסכמים הבינלאומיים ליצרן המקומי

ההסכמים הבינלאומיים פותחים בפני ישראל שווקים חדשים; במידה שנהיה יעילים נוכל לייצא מתוצרתנו. כמו כן, הייצור כמכשיר לסילוק עודפים וויסות השוק פשוט יותר.

מאידך, היצרן הישראלי נחשף יותר ויותר לתחרות מצד הייבוא; החשיפה הינה בשלושה מישורים:

◀ **מחיר:** במוצרים רבים מחירי הייבוא נמוכים, אם כי הסכמי גאט"ט ואירגון הסחר העולמי אמורים לדאוג לכך שאלה לא יהיו מחירי הֶצֶף וסיבסוד הייצוא בארצות המוצא ילך ויקטן והתחרות תהיה בין יצרנים ולא בין מדינות. לאור פערי המחירים הנוכחיים, ההגנות מצומצמות בהדרגה ובזהירות, אך עלינו להיערך לצמצום הולך וגדל וחשיפה מוגברת.

◀ **איכות:** הצרכן הישראלי ייחשף לתוצרת

התפלגות על פני השנה של הצריכה לעומת הייצור ברפתות - חודשי
תמוז 1991-1995

